

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/199500,Otwarcie-wystawy-Miasto-ruin-miasto-nadziei-Gdansk-zniszczony-Gdansk-odrodzony-G.html>
07.05.2024, 00:36

Otwarcie wystawy „Miasto ruin - miasto nadziei. Gdańsk zniszczony - Gdańsk odrodzony” - Gdańsk, 27 marca 2024

Wystawa będzie dostępna dla zwiedzających do końca kwietnia br. na Targu Węglowym (plac między Bramą Wyżynną a Katownią). Zapraszamy.

Wernisaż wystawy „Miasto ruin – miasto nadziei. Gdańsk zniszczony – Gdańsk odrodzony” odbył się 27 marca. Termin wydarzenia nie był przypadkowy – w tych dniach w 1945 roku miasto zostało zdobyte i zniszczone przez Armię Czerwoną. Historię jego destrukcji i odbudowy można obejrzyć właśnie na naszej prezentacji.

- Wystawa, którą dzisiaj otwieramy, to wyraz z jednej strony naszej miłości do Gdańska, chęci utrwalania jego lokalnej, wielowiekowej tradycji również w wymiarze materialnym, ale z drugiej strony jest to wystawa gorzka, bo pokazująca, ile II wojna światowa [...] przyniosła zniszczeń, w tym bardzo ważnych dla nas w obszarze kultury. [...] Ten wielki wysiłek, związany z odbudową Gdańska ze zniszczeń miał swój głęboki sens – mówił reprezentujący Oddział IPN w Gdańsku dyrektor, dr Marek Szymianiak.

Przedstawiciel IPN podkreślił również, że wiosna 1945 roku nie przyniosła Polsce wolności i oczekiwanej niepodległości, a wojska sowieckie traktowały Gdańsk jako miasto podbite, czego rezultatem były ogromne zniszczenia materialne.

- Ta wystawa pokazuje, jak głęboko te zniszczenia sięgały. W centrum miasta szacuje się, że dziewięćdziesiąt procent zabudowy miejskiej uległo zniszczeniu - zaznaczał.

Okolicznościowe przemówienia wygłosili autorzy wystawy: Karolina Masłowska i Artur Chomicz, pracownicy Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN Gdańsk. Prowadzącym wernisaż był Krzysztof Drażba, naczelnik OBEN.

Wśród gości obecny był również zastępca dyrektora Oddziału IPN w Gdańsku Waldemar Szulc, reprezentujący prezydent Gdańska Aleksandrę Dulciewicz Maciej Buczkowski i Maciej Kukła, radni Gdańska, konsul Niemiec w Gdańsku Birgit von Hellfeld i przewodniczący Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” w Gdańsku Krzysztofa Dośła. Obecni byli uczniowie gdańskich szkół i mieszkańcy.

O WYSTAWIE

Wystawa prezentuje obiekty nierozzerwalnie związane z okresem największej świetności Gdańska, kiedy pozostawał on w granicach I Rzeczypospolitej, m.in. Ratusz Głównego Miasta, Dwór Artusa, Wielką Zbrojownię czy Zieloną Bramę. Ukazano również zabytki absolutnie unikatowe na światową skalę – takie jak Wielki Młyn, bazylika Mariacka czy Brama Żuraw. Przywołano dziś już nieistniejące gmachy hoteli Danziger Hof i Continental oraz niedawno odrestaurowanego dworca kolejowego – chociaż wzniesione w niemieckiej rzeczywistości końca XIX w., w Wolnym Mieście Gdańsku stały się centrum aktywności Polaków walczących o utrzymanie swojej tożsamości i kultury.

Zniszczone, spalone, ograbione w wyniku zmagania dwóch totalitarnych potęg – niemieckiej i sowieckiej – miasto zostało przez Polaków w znacznej części odbudowane. Mimo powojennych trudnych warunków, idei „odprusaczenia wszystkiego” czy pomysłów likwidacji patrycjuszowskiego, burżuazyjnego śródmieścia na rzecz osiedla mieszkaniowego dla klasy robotniczej udało się częściowo odtworzyć, a częściowo wykreować na nowo ducha miejsca „Aureae Portae” i perły w Koronie Rzeczypospolitej.

Wystawa została wykonana w wyjątkowej technice 3D. Na zdjęciach możemy zobaczyć zmieniające się fotografie Gdańska zniszczonego po wojnie i porównać do tego jak dane budynki wyglądają dzisiaj.

- Autorzy wystawy: Karolina Masłowska, Artur Chomicz
- Współpraca: Krzysztof Drażba
- Projekt graficzny: EuroDesign Gdańsk
- Fotografie współczesne: Dominik Kulaszewicz

Miasto ruin - miasto nadziei

Gdańsk zniszczony
- Gdańsk odrodzony

Wystawa przygotowana przez Oddziałową Biuro Edukacji Narodowej
Instytutu Pamięi Narodowej w Gdańsku

Autorzy:
Artur Chomicz
Karolina Masłowska

Współpraca:
Krzysztof Drażba

Projekt graficzny:
EuroDesign Gdańsk

Redakcja:
Agnieszka Krawczyk

Redakcja:
Agnieszka Krawczyk

Redakcja:
Agnieszka Krawczyk

Dworzec kolejowy

Otwarty został w 1902 r., zastąpił dawny dworzec „Zajezdnia Wroblewska”. Ukazywany w architektonicznych formach neorenesansowych, był obiektem bardzo znaczącym, a jako katedra, przewidywałą kaplicę, punkt kulminacyjny, powstający pod kierownictwem i budownictwem Sława 50-letnia wieść obchodził 100 lat powstania, 100 lat istnienia dla historii modernizacji, przetrwania i... do...
Otwarcie obiektu na wyspach Miasta Głównego, przetrwanie i...
W 1961 r. obiekt wraz z wyjątkową szkloną kopułą. Rozbudowę szybko został odwołany, został nie w pełni ukończony. W latach osiemdziesiątych XX w. dotychczas jego rozbudowę i ulepszenia go obiektem historycznym. Obecnie nadal trwa rozbudowa i modernizacja, której budżet jest podległy podległym. Projektowanie ma historyczny wygląd zgodny z innymi obiektami w latach dwudziestych XX w.

Hotel Continental

Wzniesiony w latach 1890-1899 w zbiegu ówczesnych sztuki i sztuki i...
Hotel nie przetrwał w 1945 r. Dział tym miejscu przebudował i...
Hotel nie przetrwał w 1945 r. Dział tym miejscu przebudował i...

Hotel Danziger Hof „Złoty Dwór”

Hotel „Złoty Dwór” miał stać obok Biuro Wroblewska. Wzniesiony go w latach 1910-1914...
W 1945 r. budynek został spalony. Po wojnie podjęto decyzję o...
W 1945 r. budynek został spalony. Po wojnie podjęto decyzję o...
W 1945 r. budynek został spalony. Po wojnie podjęto decyzję o...

Katownia i Brama Więzienna

Budowla została na planach...
W 1945 r. budynek został spalony. Po wojnie podjęto decyzję o...
W 1945 r. budynek został spalony. Po wojnie podjęto decyzję o...

Dwór Bractwa św. Jerzego wraz z Bramą Długoczną (Złota)

Dwór wzniesiony został w latach 1487-1494 dla bractwa św. Jerzego...
W 1945 r. budynek został spalony. Po wojnie podjęto decyzję o...
W 1945 r. budynek został spalony. Po wojnie podjęto decyzję o...

Teatr Miejski

Historię gmachu Teatru Miejskiego śladowi wiadomości w 1821 r. miała ogólnie dostępna w postaci opisu w „Kronice miasta Głównego Miasta”...

W 1821 r. w gmachu Teatru Miejskiego w Głównym Mieście w Warszawie, w sierpniu 1821 r. jego budowę wyprzedził konkurs na nowy teatr...

Wielka Zbrownia

Zbudowana w latach 1610-1615 na miejscu dotychczasowej kamienicy, w latach 1610-1615 wzniesiono w stylu renesansowo-barokowym...

W 1945 r. budynek został poważnie uszkodzony, zniszczono większość jego wnętrza, a w 1946 r. rozpoczęto prace renowacyjne...

Bazylika Mariacka

Barokowa bazylika św. Marii Panny wzniesiona w 1614 r. przez architektów Jakuba Chlebickiego i Jana...

W 1945 r. bazylika została poważnie uszkodzona, zniszczono większość jej wnętrza, a w 1946 r. rozpoczęto prace renowacyjne...

Ratusz Głównego Miasta

Powstał w pierwszej połowie XIV w. jako siedziba sądu ziemnego Głównego Miasta. W 1384 r. został przebudowany...

W 1945 r. ratusz został poważnie uszkodzony, zniszczono większość jego wnętrza, a w 1946 r. rozpoczęto prace renowacyjne...

Dwór Artusa

Obiekt powstał w połowie XIV w. jako siedziba sądu ziemnego Głównego Miasta. W 1384 r. został przebudowany...

W 1945 r. dwór został poważnie uszkodzony, zniszczono większość jego wnętrza, a w 1946 r. rozpoczęto prace renowacyjne...

Brama Zielona

Została wzniesiona w 1384 r. jako siedziba sądu ziemnego Głównego Miasta. W 1384 r. został przebudowany...

W 1945 r. brama została poważnie uszkodzona, zniszczono większość jej wnętrza, a w 1946 r. rozpoczęto prace renowacyjne...

Brama Stągiewna

Zbudowana w latach 1370-1380 w stylu gotyckim, wzniesiona przez króla Władysława IV. W 1380 r. została przebudowana...

W 1945 r. brama została poważnie uszkodzona, zniszczono większość jej wnętrza, a w 1946 r. rozpoczęto prace renowacyjne...

Dom Przyrodników

Obiekt kamienica wzniesiona została w latach 1810-1815 na miejscu dotychczasowej kamienicy, w latach 1810-1815...

W 1945 r. budynek został poważnie uszkodzony, zniszczono większość jego wnętrza, a w 1946 r. rozpoczęto prace renowacyjne...

Brama Żuraw

Obiekt Żuraw to wieżowiec i młynostan, wzniesiony w 1384 r. jako siedziba sądu ziemnego Głównego Miasta. W 1384 r. został przebudowany...

W 1945 r. wieżowiec został poważnie uszkodzony, zniszczono większość jego wnętrza, a w 1946 r. rozpoczęto prace renowacyjne...

